

posebno enoletne, pa tudi dveletne, kar storí, da se velikrat njih rast iztrebi in zatere, posebno pa v malih deležih.

Še ljubše mi je pa vendar, ako se drevje obsekuje, kakor pa, da se z vednim grabljenjem do golih tal zemlja v nič deva, da lepo drevje ne more več rasti. Z obsekovanjem se saj le drevje pokonča, z neizmernim grabljenjem pa se končuje drevje in zemlja ob enem. Se vé, da se tudi zgodi, da niso ljudje zadovoljni le z obsekovanjem, temuč grabijo še steljo spod drevja. Ker pa za modro gospodarstvo ne eno ne drugo ni potrebno, zato tacega početja ne morem pametno gospodarstvo imenovati; to je gospodarstvo divjakov. Za tarnanje taci, ki gozde odirajo, nimam ušesa, ker to nič ne določi. Kar pa določuje, to je veči pridobitek pri žitu, senu, lesu in denarju, in ta pridelek dobivajo pametni kmetovalci, ne pa gozdodirci.

C. kr. kmetijska družba kranjska.

Redna seja glavnega odbora 2. avgusta 1885.

Seji predseduje družbini predsednik gospod baron Wurzbach. Navzoči so podpredsednik gospod J. Fr. Seunig, tajnik Gustav Pirc in odborniki gg. Jerič, Kastelic, Robič in Witschl.

Po obravnavi nekaterih personalnih zadev izroči se vodstvo blagajničnih zadev za čas dopusta družbenega blagajnika gospodoma Kastelicu in Pircu.

Ravnaje se po odloku c. kr. poljedelskega ministerstva iz dne 15. aprila 1877., zadevajočega osnovo živinskih razstav, voli glavni odbor za prihodnje 3 leta v stalno deželno presojevalno komisijo gg. podpredsednika Seuniga, odbornika Neveklovskega in tajnika Pirca in njihovim namestnikom gg. odbornike Brusa, Witschl-a in dr. M. Wurzbacha.

Poročila o porabi subvencij za šolske vrte krajnih šolskih svetov v Vinici, Šentrupertu ter Leskovcu se na znanje vzame.

Gospodu Al. Lavrenčiču v Postojini dovoli se prodati plemenskega bika, kupljenega od družbe.

Tajnik g. Gustav Pirc poroča o izidu tekmoovanja za premije umnim sadnim sušilnicam ter stavi primerne nasvete, ki se imajo vis. c. k. poljedelskemu ministerstvu poročati.

Gospod odbornik in inženir Witschl poroča o nekaterih potrebnih popravah v poslopju na poskuševalnem vrtu na Poljanah, koje poprave v znesku 47 gold. in 67 kr. se naroči izvesti tajniku g. Gustavu Pircu po rokodelcih iz posilne delavnice, in kolikor tam ni mogoče, po mestnih rokodelcih.

Dopis vis. c. k. poljedelskega ministerstva

zarad soli za soljenje surovega masla.

Št. 7813/1075.

Z ozirom na okoliščine, da mora biti surovo maslo, ki je pripravljeno za izvoz, skrbno soljeno in da se to delo dá izvršiti dobro le z enakomerno zrnasto soljo, je c. kr. finančno ministerstvo po dogovoru s poljedelskim ministerstvom in na podlagi storjenih poskusenj z odlokom iz dne 14. junija t. l., št. 16.457 vredilo, da se za mlekarstvo primerna sol dela in oddaja v c. k. solinah v Ebensee-u in v Velički.

V Velički oddaja se taka sol po 10 gold. metrični cent, zavoj in vožnjo preskrbeti ima pa naročnik.

V Ebensee-u oddaja se sol tudi po 10 gold. cent, za zavoj je pa plačati od metričnega centa 56 kraje. Soli se odda najmanj 50 kilogr., naročila sploh se pa morajo glasiti na take množine kilogramov, ki se dajo s 50 deliti.

O tem se daje čast. c. kr. kmetijski družbi na znanje, da to naredbo primerno razglasi.

Na Dunaji, 20. julija 1885.

Od c. k. poljedelskega ministerstva.

Razpis štipendije

na vrtnarski šoli „Elisabethinum“ v Mödlingu.

Na vrtnarski šoli „Elisabethinum“, koja je v zvezi z gospodarsko šolo „Francisco Josephinum“, oddaste se za šolska leta 1885/6. in 1886/7. dve štipendiji po 250 gold. na leto; ena teh štipendij ima imé presvitlega cesarja, druga pa presvitke cesarice.

Prosilci za te štipendije vložijo naj svoje prošnje najpozneje do 31. avgusta t. l. pri vodstvu šole „Francisco Josephinum“, pri kojem je tudi mogoče dobiti natančnejša poročila o šoli.

Za sprejem v vrtnarsko šolo je potrebno:

1. Dovoljenje starišev ali varuha za vstop v šolo.
2. Spričalo o dobro dovršeni ljudski šoli.
3. Starost najmanj 15 let pri primerni telesni krepkosti.

Želeti je tudi, da ima prosilec uže nekoliko znanja o vrtnarskih delih.

Štipendisti niso prosti šolnine.

Na Dunaji, 27. julija 1885.

Od c. k. poljedelskega ministerstva.

Šolske stvari.

O šolskem zdravstvu.

Referat za okrajno učiteljsko konferenco v Postojni dné 8. julija t. l.

Četrta točka dnevnega reda glasi se: „Kratka, jedrnat in temeljita splošna razprava o šolski higieni (zdravstvu)“.

O tej za šolsko mladino prevažni zadevi razpravlja dr. Gustav Ad. Lindnerjeva knjiga: „Encyklopädisches Handbuch der Erziehungskunde mit besonderer Berücksichtigung des Volksschulwesens“ v treh odstavkih, namreč: „Diätetik“, „Schulhygiene“ in „Schulkrankheiten“ jako temeljito, vsestransko in stvarno. Ako se ljudski učitelj po tem, kar je v napomnjenih odstavkih navedenega in pa po določenih zaukaza vis. c. kr. ministerstva za bogočastje in poduk iz dne 19. julija 1875. l., št. 2868, kar v njegovo področje gledé šolskih zdravstvenih zadev in razmer spada, kakor tudi po raznih dopisih in zaukazih, kateri so v le-to svrhu bili od časa do časa šolskim ravnateljstvom tega okraja po sl. c. k. okrajnem šolskem svetu doposlani, kolikor mogoče strogo ravná, ne bode v dosego namena svojega nikdar prave poti zgrešil.

Opomniti moram pa, da se pri nekaterih starih šolskih hišah (oziroma šolskih sobah) take napake nahajajo, katere na zdravje šolske mladine slabo in škodljivo vplivajo, kojih pa učitelj sam nikakor in nikdar odstraniti ne more in tudi mogel ne bode. Ena takih, ne ravno redkih napak je gotovo premalo obsežna in prenizka šolska soba ter za tak tesni lokal preveliko in nerazmerno število šolskih otrok ob enem itd.